

UDK 316.64-053.5:372.878

Izvorni znanstveni članak

Primljen: 7. 3. 2011.

Prihvaćeno: 20. 5. 2011.

STAVOVI UČENIKA PREMA GLAZBI I NASTAVI GLAZBENE KULTURE

dr. sc. Snježana DOBROTA

dr. sc. Ina REIĆ ERCEGOVAC

Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu

Odsjek za učiteljski studij

Sažetak: *U radu se istražuju stavovi učenika trećih razreda osnovne škole prema Glazbenoj kulturi i prema glazbi općenito. Izabrane su dvije varijable, spol i vrsta škole (škola-vježbaonica i škola u kojoj glazbenu nastavu realizira razredni učitelj), te je istražen njihov utjecaj na učeničke stavove. Rezultati potvrđuju kako učenici imaju pozitivan stav prema Glazbenoj kulturi i prema glazbi općenito. Nadalje, učenice imaju pozitivniji stav prema Glazbenoj kulturi negoli učenici. Nije potvrđen utjecaj vrste škole na stavove prema Glazbenoj kulturi, niti prema glazbi općenito, iako je uočeno bolje poznavanje nastavnih sadržaja kod učenika iz škola-vježbaonica. S obzirom na uočene trendove opadanja interesa prema "školskoj glazbi" i glazbenoj nastavi u dobi oko dvanaeste godine (Siebenaler, 2008.), autorice sugeriraju mogućnost provođenja sličnog istraživanja s učenicima viših razreda osnovne škole, te sa srednjoškolcima.*

Ključne riječi: *glazbena nastava, glazbene aktivnosti, Glazbena kultura, stavovi učenika, vrsta škole*

1. Uvod

Glazba je važan dio ljudske kulture i u suvremenom, medijski saturiranom svijetu ona je sastavni dio života svakog čovjeka. Neupitno je da svako dijete ima pravo na glazbeno obrazovanje, bez obzira na razinu razvijenosti njegovih glazbenih sposobnosti.

Glazbena nastava u nižim razredima osnovne škole u hrvatskim školama temelji se na četiri glazbene aktivnosti, *pjevanju, sviranju, slušanju glazbe i glazbenoj kreativnosti*, a prožimaju je dva temeljna načela: *psihološko i kulturno-estetsko*. *Psihološko* načelo polazi od toga da djeca vole glazbu i da se njome žele aktivno baviti, a *kulturno-estetsko* načelo temelji se na činjenici da glazbena nastava od učenika stvara "kompetentnog korisnika glazbene kulture" (Nastavni plan i program za osnovnu školu, 2006.: 66). To znači da postoji vjerojatnost da će

učenik koji pohađa kvalitetnu glazbenu nastavu postati glazbeni zaljubljenik i da će biti sposoban u glazbi različitih stilova prepoznati kvalitetna i manje kvalitetna glazbena ostvarenja.

Glazbena nastava u SAD-u temelji se na dokumentu *The School Music Program: A New Vision for music education* (1994.). Riječ je o *Nacionalnom standardu za glazbeno obrazovanje*, koji propisuje što bi učenici trebali znati i koje bi sposobnosti trebali razviti tijekom glazbene nastave.

Što se tiče prva četiri razreda osnovne škole, navodi se kako djeca te dobi uče aktivno se angažirajući u različitim aktivnostima (*learning by doing*). Budući da je glazba temeljna ekspresija ljudske kulture, svakom bi učeniku trebalo omogućiti pristup uravnoteženom, sveobuhvatnom i sekventnom programu glazbene pouke koja obuhvaća sljedeća područja:

1. *Pjevanje (samostalno i skupno) različitog glazbenog repertoara*
2. *Sviranje (samostalno i skupno) različitog glazbenog repertoara*
3. *Improviziranje melodija, varijacija i pratnji*
4. *Skladanje i aranžiranje glazbe unutar određenih smjernica*
5. *Glazbeno opismenjivanje*
6. *Slušanje, analiziranje i opisivanje glazbe*
7. *Procjenjivanje glazbe i glazbenih izvedbi*
8. *Razumijevanje odnosa između glazbe, ostalih umjetnosti i disciplina izvan umjetnosti*
9. *Razumijevanje glazbe u povijesnom i kulturnom kontekstu.*

Analizom navedenih aktivnosti uočavamo kako se glazbena nastava i u američkim i u hrvatskim školama realizira kroz aktivnosti *pjevanja, sviranja, slušanja i glazbenog stvaralaštva*, međutim, za razliku od učenika u hrvatskim školama, američki se učenici glazbeno opismenjuju i povezuju glazbu s ostalim umjetnostima, te s povijesnim i kulturnim kontekstom u kojem je nastala.

Iako je evidentno da učenici nižih razreda vole glazbenu nastavu, rezultati istraživanja (Siebenaler, 2008.) pokazuju da oko dvanaeste godine života dolazi do smanjivanja pozitivnih stavova prema "školskoj" glazbi i glazbenoj nastavi općenito, što je moguće objasniti sve većim utjecajem ostalih faktora, poput masovnih medija i skupine vršnjaka. Međutim, kako ističe Raynor (1983.), uloga glazbenog pedagoga, odnosno učitelja, u tome je da izabere materijale i aktivnosti koji su učenicima zanimljivi i koji potiču njihovu intrinzičnu motivaciju.

U području glazbene nastave izražena je pojava rodnog etiketiranja, odnosno postojanje rodnih stereotipa. Tako naprimjer, iako se Glazbena kultura smatra predmetom kojemu su sklonije učenice, primjena obrazovne tehnologije u glazbenoj nastavi uglavnom se povezuje s muškim spolom (Comber i sur., 1993.; Colley i sur., 1997.). Veoma su izraženi i rodni stereotipi u pogledu izbora glazbenih instrumenata, pa se tako klavir, flauta i violina smatraju "ženskim", a gitara,

bubnjevi i truba "muškim" instrumentima (O'Neill i Boultona, 1996.; Harrison i O'Neill, 2000.; Killian i Basinger, 2004.; Eros, 2008.; Wai-Chung, 2009.).

2. Cilj i problemi istraživanja

Cilj istraživanja bio je ispitati stavove učenika trećih razreda osnovne škole prema predmetu Glazbena kultura i prema glazbi općenito. U skladu s tako formuliranim ciljem izdvojeni su sljedeći problemi:

1. ispitati imaju li učenici pozitivan stav prema Glazbenoj kulturi i prema glazbi općenito;
2. ispitati imaju li učenice pozitivniji stav prema Glazbenoj kulturi i prema glazbi općenito negoli učenici;
3. ispitati imaju li učenici koji pohađaju školu-vježbaonicu pozitivniji stav prema Glazbenoj kulturi i prema glazbi općenito nego ostali učenici.

2.1. Metoda

2.1.1. Ispitanici

Ispitivanje je provedeno u Splitu na uzroku od 204 učenika trećih razreda osnovne škole ($M = 107$; $\bar{Z} = 97$). Od ukupnog broja sudionika, njih 96 ($M = 47$; $\bar{Z} = 49$) pohađalo je Osnovnu školu "Spinut", u kojoj studenti Odsjeka za učiteljski studij Filozofskog fakulteta u Splitu realiziraju vježbe iz kolegija Metodika nastave glazbene kulture, a njih 108 ($M = 60$; $\bar{Z} = 48$) Osnovnu školu "Lučac", u kojoj nastavu Glazbene kulture realizira razredni učitelj (tablica 1). Ispitivanje je provedeno u razdoblju od 1. do 10. veljače 2011.

Tablica 1. Struktura uzorka ($N = 204$)

<i>Spol</i> <i>Vrsta škole</i>	<i>M</i>	<i>Ž</i>	<i>Ukupno</i>
Spinut	47	49	96
Lučac	60	48	108
<i>Ukupno</i>	107	97	204

2.1.2. Instrument i postupak ispitivanja

Za potrebe istraživanja konstruiran je upitnik (prilog 1) koji se sastoji od četrnaest pitanja. Prva tri odnose se na sociodemografska obilježja sudionika (naziv škole, spol, razred). Idućih sedam pitanja odnosi se na stavove sudionika prema predmetu Glazbena kultura, a posljednja četiri na stavove sudionika prema glazbi općenito.

Sudionicima je objašnjena svrha provođenja istraživanja, zajamčena im je anonimnost te su zamoljeni da iskreno i precizno odgovaraju na pitanja.

2.2. Rezultati i diskusija

2.2.1. Odnos sociodemografskih varijabli i stavova prema Glazbenoj kulturi

Što se tiče procjene uživanja na satovima Glazbene kulture, nisu uočene razlike u frekvenciji odgovora ni s obzirom na spol ni s obzirom na vrstu škole koju sudionici pohađaju (tablica 2). Učenici generalno uživaju na satovima Glazbene kulture, i to vjerojatno zato što ih taj predmet relaksira, što povećava i motiviranost za bavljenje glazbenim aktivnostima.

Učenici i učenice razlikuju se s obzirom na procjenu važnosti predmeta Glazbene kulture, pri čemu učenice u odnosu na učenike u većem broju smatraju kako se radi o važnom predmetu. U tom smislu zanimljivo je razmišljanje koje iznosi Green (1997.), kako se učenice uglavnom "prilagođavaju očekivanjima, standardima i ponašanju učitelja, te njegovim glazbenim vrijednostima. Takav konformizam ne izražava se samo većom upornošću i zalaganjem učenica, već i njihovim sklonostima prema klasičnoj glazbi i glazbenoj nastavi" (1997.: 163). Vrsta škole nije se pokazala značajnom za procjenu važnosti Glazbene kulture (tablica 2).

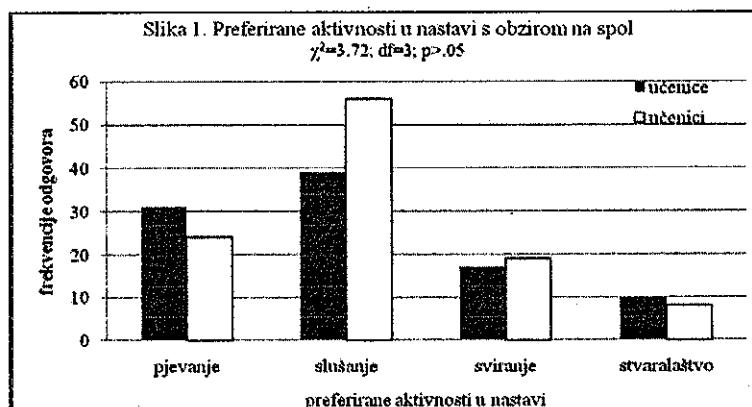
U odgovorima na pitanje Bi li volio da se nastava Glazbene kulture održava dva puta tjedno, umjesto jedan put tjedno? uočene su razlike u frekvenciji odgovora i s obzirom na spol i s obzirom na vrstu škole koju sudionici pohađaju. Učenice u odnosu na učenike te učenici OŠ "Spinut" (vježbaonica) u odnosu na učenike OŠ "Lučac" u većem broju pokazuju želju za povećanjem satnice Glazbene kulture s jednog na dva sata tjedno (tablica 2). Činjenicu da učenici OŠ "Spinut" pokazuju veći interes za povećanjem satnice Glazbene kulture možemo dijelom objasniti time što glazbenu nastavu u toj školi realiziraju studenti u okviru vježbi iz kolegija Metodika nastave glazbene kulture, a takvi su satovi uglavnom vrlo kvalitetno isplanirani i realizirani.

Tablica 2. Odnos spola, vrste škole te stavova prema Glazbenoj kulturi

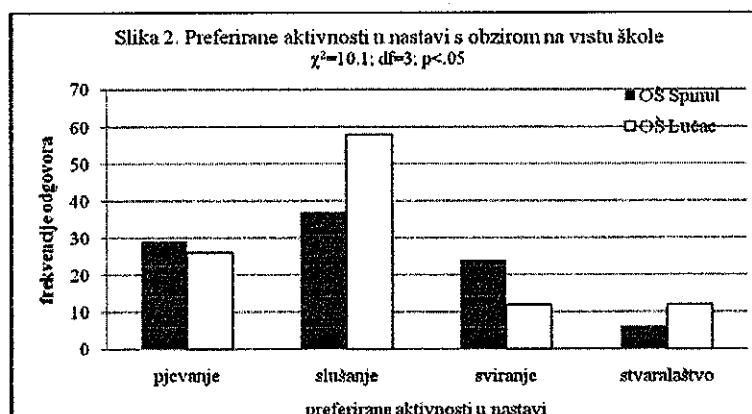
	χ^2 -test (spolne razlike)	df	χ^2 -test (vrsta škole)	df
Uživanje na satovima Glazbene kulture	3.30	1	1.88	1
Stav o važnosti Glazbene kulture	4.41*	1	0.00	1
Želja za većom zastupljenosti Glazbene kulture	6.06*	1	7.07**	1
Naziv najdraže pjesme	1.79	1	9.60**	1
Naziv najdraže skladbe	0.19	1	160.14**	1
Ime i prezime skladatelja	0.70	1	101.03**	1

*p < 0,05; **p < 0,01

Što se preferencija glazbenih aktivnosti tiče, može se uočiti generalni trend da učenici oba spola preferiraju *slušanje* ($M = 52,34\%$; $\bar{Z} = 40,21\%$), iako nisu dobivene značajne razlike u frekvenciji odgovora. Slijedi *pjevanje* ($M = 22,42\%$; $\bar{Z} = 31,96\%$), *sviranje* ($M = 17,76\%$; $\bar{Z} = 17,53\%$) te *glazbeno stvaralaštvo* ($M = 7,48\%$; $\bar{Z} = 10,3\%$) [slika 1]. Takvi rezultati razlikuju se od rezultata istraživanja Bowlesa (1998.), Temmermana (2000.) i Wai-Chunga (2003.), u kojima učenici nižih razreda osnovne škole preferiraju *slušanje* u odnosu na druge aktivnosti. Ovdje moramo napomenuti kako su naše osnovne škole vrlo slabo opremljene instrumentima školskog instrumentarija, tako da učenici i nemaju mogućnosti za realizaciju *sviranja*.



S obzirom na vrstu škole, možemo uočiti razlike u frekvenciji odgovora: učenici OŠ "Lučac" u odnosu na učenike OŠ "Spinut" u većem broju preferiraju *slušanje* ($L = 53,7\%$; $S = 38,54\%$), nakon čega slijedi *pjevanje* ($L = 24,07\%$; $S = 30,21\%$), *sviranje* ($L = 11,11\%$; $S = 25\%$) i na kraju *glazbeno stvaralaštvo* ($L = 11,12\%$; $S = 6,25\%$) [slika 2].



Spol se nije pokazao važnim kod navođenja naziva najdraže pjesme koju su učenici naučili na satovima *Glazbene kulture*. Međutim, uočene su razlike u frekvenciji odgovora s obzirom na vrstu škole: učenici OŠ "Spinut" u odnosu na učenike OŠ "Lučac" u većem broju navode nazine jedne ili više pjesama koje su naučili tijekom glazbene nastave (tablica 2), što se opet djelomično može objasniti kvalitetnijom glazbenom nastavom u školama-vježbaonicama.

Slična je situacija i s nazivima najdraže skladbe i skladatelja čija se skladba slušala na satovima Glazbene kulture. Naime, nisu uočene razlike u frekvenciji odgovora s obzirom na spol, ali su uočene vrlo velike razlike u frekvenciji odgovora s obzirom na vrstu škole. Učenici koji pohađaju glazbenu nastavu u vježbaonici u većem broju navode nazine skladbi i imena skladatelja čije su skladbe slušali na satovima Glazbene kulture (tablica 2), što opet upućuje na veću kvalitetu glazbene nastave u školama-vježbaonicama.

2.2.2. Odnos sociodemografskih varijabli i stavova prema glazbi općenito

Što se tiče pohađanja kazališta, te afiniteta prema slušanju glazbe u slobodno vrijeme, nije uočena razlika u frekvenciji odgovora ni s obzirom na spol ni s obzirom na vrstu škole (tablica 3). Čak 87 posto učenica i 86 posto učenika, te 85 posto učenika OŠ "Spinut" i 89 posto učenika OŠ "Lučac" bilo je na barem jednoj predstavi u Hrvatskom narodnom kazalištu, i to uglavnom u sklopu nastave Glazbene kulture. Ne iznenađuje ni veliki postotak sudionika koji su izjavili da vole slušati glazbu u slobodno vrijeme ($M = 95\%$; $\bar{Z} = 99\%$; $S = 100\%$; $L = 95\%$), jer je glazba sveprisutna u životu svakog čovjeka, bez obzira na to radi li se o pasivnom ili aktivnom slušanju.

Spol i vrsta škole pokazali su se važнима za odgovor na pitanje *Bi li volio pjevati u zboru (u školi ili izvan nje)?* Učenice u odnosu na učenike te učenici OŠ "Lučac" u odnosu na učenike OŠ "Spinut" pokazuju veći interes prema pjevanju u zboru (tablica 3). Do sličnih je rezultata u svom istraživanju došla i Green (1997.), koja ističe kako su učenice uspješnije u pjevanju od učenika i kako one češće sudjeluju u izvannastavnim glazbenim aktivnostima kao što je pjevanje u zboru. Spol se pokazao važnim i za procjenu želje za pohađanjem glazbene škole – učenice u odnosu na učenike u većem broju pokazuju afinitete prema pohađanju takvih škola, što je u skladu s generalno pozitivnijim stavom učenica prema glazbi i glazbenoj nastavi općenito. Što se vrste škole tiče, nije uočena nikakva razlika (tablica 3).

Tablica 3. Odnos spola, vrste škole te stavova prema glazbi općenito

	χ^2 -test (spolne razlike)	df	χ^2 -test (vrsta škole)	df
Slušanje glazbe u slobodno vrijeme	1.26	1	3.72	1
Odlazak u HNK	0.13	1	0.28	1
Pjevanje u zboru	23.81**	2	8.24*	2
Pohađanje glazbene škole	8.69*	2	3.23	2

*p < 0,05; **p < 0,01

Rezultatima ovog istraživanja potvrđeno je da učenici općenito imaju pozitivan stav prema Glazbenoj kulturi i prema glazbi općenito. Također je potvrđeno kako učenice imaju pozitivniji stav prema glazbenoj nastavi negoli učenici. Takve rezultate potvrđuje i Green (1997.: 17), ističući kako su škole mesta na kojima izranjavaju rodno etiketirane glazbene prakse i značenja, te na kojima učitelji i učenici otkrivaju djelovanja suvremenih konstrukcija rodnih i glazbenih diskursa, u kojima, svjesno ili nesvjesno, neprestano ponavljamo rodne prakse i značenja koja su dio našeg glazbenog i povijesnog nasljeđa. Rezultati prijašnjih istraživanja također upućuju na spolne razlike u stavovima prema glazbi i glazbenim preferencijama, pri čemu se pokazalo da djevojke iskazuju nešto veću razinu preferencija različitim glazbenim stilova nego mladići (Reić Ercegovac i Dobrota, u tisku), odnosno pozitivnije stavove prema glazbi općenito (Crowther i Durkin, 1982.), kao i da djevojke preferiraju širi raspon glazbenih stilova nego mladići (Hargreaves i sur., 1995.).

Učenici koji pohađaju školu-vježbaonicu nemaju generalno pozitivniji stav prema Glazbenoj kulturi i glazbi općenito od ostalih učenika, iako su uspješniji u navođenju naziva pjesama, skladbi i skladatelja čiju su glazbu upoznali tijekom glazbene nastave.

Imajući u vidu uočene trendove opadanja interesa prema "školskoj glazbi" i glazbenoj nastavi u dobi oko dvanaeste godine (Siebenaler, 2008.), bilo bi zanimljivo provesti slično istraživanje s učenicima viših razreda osnovne škole i sa srednjoškolcima.

3. Zaključak

Kako nam pokazuju rezultati istraživanja, glazbena nastava za djecu je užitak; stoga je zadatak učitelja osigurati im rana i primjerena glazbena iskustva. Posebna karakteristika afektivnog razvoja djece predškolske i rane školske dobi

jest iznimna sposobnost primanja i povezivanja dojmova putem različitih osjetila, odnosno širenja afektivnog odgovora, a rani glazbeni doživljaji ključni su za obogaćivanje i mijenjanje afektivnog reagiranja (prema Mirković-Radoš, 1996.: 255).

Zadatak učitelja nije izolirati dijete od glazbe upitne kvalitete koju pласiraju masovni mediji nego uvesti ga u svijet kvalitetnih glazbenih ostvarenja, pomažući mu pritom u njihovoј što cjelovitijoj percepciji. Nadalje, učitelj radi na razvijanju glazbenih sposobnosti djece, u prvom redu njihovih intonativnih i ritamskih sposobnosti, te na usklađivanju pokreta tijela s glazbom. Najkraće rečeno, tijekom glazbene nastave trebale bi se realizirati one glazbene aktivnosti koje djecu veselje (*psihološko načelo*) i koje ih estetski odgajaju (*kultурно-estetsko načelo*).

Potencijalna prijetnja kvalitetnom ostvarivanju zadataka glazbene nastave nalazi se u nedostatnoj satnici predmeta Glazbena kultura od samo jednog sata tjedno. Međutim, budući da glazbenu nastavu u razrednoj nastavi realizira razredni učitelj, jedan sat tjedno moguće je podijeliti na dva dijela, čime su ipak ostvarena dva glazbena susreta tjedno.

Što se glazbene edukacije studenata učiteljskih fakulteta tiče, ona je u potpunosti odgovarajuća za rad u glazbenoj nastavi u nižim razredima osnovne škole. Tako se naprimjer studenti Odsjeka za učiteljski studij Filozofskog fakulteta u Splitu susreću s osam glazbenih kolegija, i to: *Notno pismo, Vokalni praktikum, Instrumentalni praktikum, Vokalno-instrumentalni praktikum, Glazbena kultura, Metodika nastave glazbene kulture 1, Metodika nastave glazbene kulture 2, Metodika nastave glazbene kulture 3*.

Imajući na umu činjenicu da djeca uživaju baveći se glazbenim aktivnostima, razredni bi ih učitelj trebao od prvih školskih dana okružiti najkvalitetnijim glazbenim primjerima i na taj ih način uvesti u čarobni svijet glazbe.

Prilog 1. Upitnik

Draga učenice/učeniče, pred tobom se nalazi anketni upitnik kojim ispitujemo tvoje stavove prema predmetu Glazbena kultura i glazbi općenito. Molim te da iskreno odgovoriš na postavljena pitanja. Ispitivanje je anonimno, a prikupljeni podaci koristit će se isključivo u istraživačke svrhe i neće se zlorabiti ni na koji način.

Zahvaljujemo ti na suradnji!

1. Upiši ime škole koju pohađaš: _____
2. Spol:
 - a) muško
 - b) žensko
3. Razred:
 - a) 3. razred
 - b) 4. razred
4. Uživaš li na satovima Glazbene kulture:
 - a) da
 - b) ne
5. Smatraš li da je Glazbena kultura važan predmet:
 - a) da
 - b) ne
6. Bi li volio da se nastava Glazbene kulture održava dva puta tjedno, umjesto jedan put tjedno?
 - a) da
 - b) ne
7. Koja ti je najdraža aktivnost glazbene nastave (zaokruži samo jedan odgovor):
 - a) pjevanje pjesama i brojalica
 - b) slušanje glazbe
 - c) sviranje na udaraljkama
 - d) glazbeno stvaralaštvo
8. Upiši naziv najdraže pjesme koju si naučio na satu Glazbene kulture:_____
9. Upiši naziv najdraže skladbe koju si slušao na satu Glazbene kulture:_____
10. Upiši ime i prezime (ili samo prezime) barem jednog skladatelja čiju si skladbu slušao na satovima Glazbene kulture:

11. Voliš li slušati glazbu (u slobodno vrijeme):
 - a) da
 - b) ne
12. Jesi li ikada bio na predstavi u Hrvatskom narodnom kazalištu:
 - a) da
 - b) ne
13. Bi li volio pjevati u zboru (u školi ili izvan nje)?
 - a) već pjevam
 - b) da
 - c) ne
14. Bi li volio pohađati glazbenu školu?
 - a) već pohađam
 - b) da
 - c) ne

Literatura

1. Bowles, C. L. (1998.): "Music Activity Preferences of Elementary Students". *Journal of Research in Music Education*. 46 (2): 193-207.
2. Colley, A. & Comber, C. & Hargreaves, D. (1997.): "IT and Music Education: What Happens to Boys and Girls in Coeducational and Single Sex Schools?" *British Journal of Music Education*. 14 (2): 119-127.
3. Comber, C. & Hargreaves, D. J. & Colley, A. (1993): "Girls, Boys and Technology in Music Education". *British Journal of Music Education*. 10 (2): 123-134.
4. Crowther, R. i Durkin, K. (1982.): "Sex- and age-related differences in the musical behaviour, interests, and attitudes towards music of 232 secondary school students". *Educational Studies*. 8 (2): 131-139.
5. Eros, J. (2008.): "Instrument Selection and Gender Stereotypes: A Review of Recent Literature". *Applications of Research in Music Education*. 27 (1): 57-64.
6. Ferguson, L. (2005.): "The Role of Movement in Elementary Music Education: A Literature Review". *Applications of Research in Music Education*. 23 (2): 23-33.
7. Green, L. (1997.): *Music, Gender, Education*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Hargreaves, D. J., Comber, C. & Colley, A. (1995.): "Effects of age, gender, and training on music preference of British secondary school students". *Journal of Research in Music Education*. 43 (3): 242-250.
9. Harrison, A. C. & O'Neill, S. A. (2000.): "Children's Gender-Typed Preferences for Musical Instruments: An Intervention Study". *Psychology of Music*. 28 (1): 81-97.
10. Killian, J. N. & Basinger, L. (2004.): "Classroom Instrument Preferences Among 4- to 9-Year-Olds in a Free-Play Setting". *Applications of Research in Music Education*. 23 (1): 34-40.
11. Mirković-Radoš, K. (1996.): *Psihologija muzike*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
12. *National Standards for Arts Education: What Every Young American Should Know and Be Able to Do in the Arts. Content and achievement standards for dance, music, theatre, and visual arts; grades K-12* (1994.): Reston, VA: Music Educators National Conference.
13. O'Neill, S. A. & Boulton, M. J. (1996.): "Boys and Girls' Preferences for Musical Instruments: A Function of Gender?" *Psychology of Music*. 24 (2): 171-183.
14. Raynor, J. O. (1983.): "Step-path theory and the motivation for achievement". U: *Documentary report of the Ann Arbor symposium on the applications of psychology to the teaching and learning of music: Session III, motivation and creativity* (17-22). Reston, VA: Music Educators National Conference.
15. Reić-Ercegovac, I. & Dobrota, S. "Povezanost između glazbenih preferencija, sociodemografskih značajki i osobina ličnosti iz petfaktorskog modela" (u tisku).
16. Siebenaler, D. (2008.): "Children's Attitudes Toward Singing and Song Recordings Related to Gender, Ethnicity, and Age". *Applications of Research in Music Education*. 27 (1): 49-56.

17. Temmerman, N. (2000.): "An Investigation of the Music Activity Preferences of Preschool Children". *British Journal of Music Education.* 17 (1): 51-60.
18. *The School Music Program: A New Vision. The K-12 National Standards, Pre-K standards, and what they mean to music educators* (1994.): Reston, VA: Music Educators National Conference.
19. Wai-Chung, H. (2003.): "Gender Differences in Instrumental Learning, Preferences for Musical Activities and Musical Genres: A Comparative Study on Hong Kong, Shanghai and Taipei". *Research Studies in Music Education.* 26 (1): 60-76.
20. Wai-Chung, H. (2009.): "Gender differences in instrumental learning among secondary school students in Hong Kong". *Gender and Education.* 21 (4): 405-422.

UDC 316.64-053.5:372.878

Original scientific article

Accepted: 7th March 2011

Confirmed: 20th May 2011

THE ATTITUDES OF PUPILS TOWARD MUSIC EDUCATION AND TO MUSIC IN GENERAL

Snježana DOBROTA, Ph.D.

Ina REIĆ ERCEGOVAC, Ph.D.

The Faculty of Philosophy, the University in Split
Teacher Training Department

Summary: This paper examines the attitudes of third graders to music education and to music in general. Two variables have been selected - gender and school type (teaching and training schools) due to their impact on pupils' attitudes. The results confirm that pupils have a positive attitude toward music education and music in general. Furthermore, female pupils have a more positive attitude toward music education than male pupils. The influence of school type on attitudes towards music education and music in general has not been confirmed, although it has been noted that there is a better understanding of the teaching content among training-school pupils. Due to the obvious trend of decreasing interest in "school music" and music lessons at the age of twelve (Siebenaler, 2008), the authors suggest conducting a similar study with pupils in higher grades of elementary school as well as with high-school pupils.

Key words: music education, music activities, pupils' attitudes, school type